

Asamblea Parlamentaria Euro-Latinoamericana
Euro-Latin American Parliamentary Assembly
Assemblée Parlementaire Euro-Latino Américaine
Assembleia Parlamentar Euro-Latino-Americana

Комисия по икономически, финансови и търговски въпроси

25.11.2011

РАБОТЕН ДОКУМЕНТ

Търговия със суровини между ЕС и Латинска Америка

Съдокладчик от страна на Латинска Америка: Oscar Arboleda (Андски парламент)

Търговия със суровини между ЕС и Латинска Америка

В първите години на новото хилядолетие в целия свят настъпиха големи промени на политическо, икономическо и социално равнище поради промените в лидерските позиции, например раждането на така наречената група на страните БРИК (Бразилия, Русия, Китай и Индия), които създават нова динамика в световната търговия и поради това големите сили трябваше да се приспособят към драстичните промени, за да запазят интересите си и предимството на своите възможности.

По същия начин развиващият се свят трябваше да се изправи пред промените в традиционната структура на външното търсене, какъвто е случаят на Латинска Америка, която винаги е била съсредоточена преди всичко върху продажбата на своите суровини за САЩ и ЕС, получавайки от тях промишлени изделия с висока добавена стойност.

Що се отнася до промените в структурата на икономическата и политическата власт, настъпили през последните години на световно равнище, счита се, че това е най-добрата възможност, която Латинска Америка е получавала в цялата си история, за да развие производствения си апарат и да се нареди сред водещите региони в света поради настоящите характеристики на световното търсене и по-специално поради стойността на огромните невъзобновяеми природни ресурси и енергиен потенциал на нейната територия, характеризираща се с единствено по рода си богатство на водни ресурси на планетата.

От друга страна, заедно с добива на енергийни и минерални продукти, извлечани от петрол, газ и въглища, регионът разполага със селскостопански сектор, който притежава всички качества, за да завладее международните пазари с висококачествени продукти и конкурентни цени поради ниските разходи за работна ръка в повече от двадесет държави. Поради това е изключително важно да се ускори подобряването на условията за навлизане на произведени в Латинска Америка продукти на европейския пазар.

Всъщност през месец май, по време на провеждането на Евро-латиноамериканската асамблея ЕВРОЛАТ в град Монтевидео, Уругвай, в резолюцията, приета от Комисия II (по икономически и търговски въпроси), беше определено следното: „ЕС и държавите от Латинска Америка следва да допринесат за намаляването на препятствията, които нарушават търговията с цел подпомагане на обмена. Съществената реформа на субсидиите за износ на селскостопански продукти, обещана от СТО на кръга от преговори от Доха, следва да се реализира възможно най-скоро“.¹

В тази рамка е важно да се спомене, че историческите отношения между Латинска Америка и ЕС понастоящем са се превърнали в основа за търговски обмен чрез стабилни преки чуждестранни инвестиции на Европа в региона, от които се възползват най-вече Чили и Мексико, държавите, които от няколко години насам имат сключени споразумения за свободна търговия с този пазар. Също така се очаква споразумението с Перу и Колумбия да бъде сключено през 2012 г., а от МЕРКОСУР е дадена зелена светлина за подновяване на преговорите.

¹ Евро-латиноамериканска парламентарна асамблея. Резолюция: Перспективите пред търговските отношения между Европейския съюз и Латинска Америка http://www.europarl.europa.eu/intcoop/eurolat/assembly/plenary_sessions/montevideo_2011/resolutions/trade_es.pdf, онлайн от 4 октомври 2011 г.

Всичко това ще създаде нова динамика в двурегионалните инвестиции и търговия. Преките чуждестранни инвестиции от държавите от ЕС със сигурност ще нараснат, а от страна на Латинска Америка тези обстоятелства ще създадат голям интерес за пускане на нейните продукти на пазар от 400 милиона жители, в който повечето държави имат висока покупателна способност.

В този процес регионът следва да създаде единни политики и стратегии, за да може нашето производство и износ за ЕС в средносрочен и дългосрочен план да се основава на превръщането на суровините в продукти с добавена стойност, тъй като това би представлявало идеалният сценарий за Латинска Америка за устойчиво развитие на нейната икономика и за модернизация на производствения ѝ апарат.

Латинска Америка в новия световен контекст

Новата политико-икономическа карта на глобализацията през XXI век донесе загуба на лидерската позиция на САЩ, което доведе до остра финансова рецесия. На свой ред изглежда, че за кризата в еврозоната, която доведе до дестабилизиране на световните капиталови пазари, скоро няма да бъде намерено решение. В комбинация с тези събития природните бедствия от месец март в Япония, която беше втората по сила световна икономика, възпрепятстваха нейните перспективи за растеж.

От друга страна включването на страните от групата БРИК като главни действащи лица в международната търговия доведе до разместване на международните капиталови потоци. В този контекст Латинска Америка започна да се възприема не само като огромен склад, предвид високото търсене на суровини и храни в един все по-индустриализиран свят, но и понастоящем се счита, че регионът може да се възползва от икономическата криза, за да излезе победител и да навлезе по-стабилно на световните пазари.

Отговорът на региона на световната икономическа криза

По време на финансовия срив от 2008 г. регионът отбеляза положително развитие в резултат на своите антициклични икономически политики и заради засиленото търсене на суровини. Това доведе до големи възможности за инвестиции на Европейския съюз в държави като Чили, Колумбия, Перу и Бразилия.

Според Pamela Cox, заместник-председател на Световната банка, регионът показва впечатляваща устойчивост в лицето на икономическата криза и за първи път в историята си остана в периферията на световните икономически тенденции, като остана до голяма степен *имунизиран*. През 2010 г. Латинска Америка отбеляза отлични макроикономически резултати благодарение на успешните си икономически политики и на доходността на суровините в резултат на външните цени на стоките, което се отрази положително на страните, износителки на основни селскостопански стоки, минерали и въгледороди.

Въпреки това трудното положение на ЕС може да засегне Латинска Америка чрез търговията, инвестициите, притока на средства вследствие на парични преводи и фискалния баланс. В контекста на работата си Daniel Titelman, началник на отдела за изследвания на Икономическата комисия за Латинска Америка и Карибския басейн (ИКЛАКБ), счита, че финансовата криза от 2008 г., причинена в резултат на така наречените рискови ипотечни заеми, беше едва „първото полувреме“, което регионът

завърши с добър резултат. Положението в Гърция и възможното му пренасяне върху други икономики на Съюза като Португалия и Испания е едва началото на „второто полувреме“.

Както посочва последният доклад на МВФ, страхът от непознатото е голям. Споменатата несигурност може да доведе до ескалация на икономическата криза и намаляване на равнищата на растеж.

Търговска рамка на суровините

Според статистическата агенция на ЕС Евростат, ЕС държи 20 % от световната търговия и е вторият търговски партньор на Латинска Америка. На свой ред 20-те държави от Латинска Америка си поделят 6 % от външната търговия на Европейския съюз, процент, който се състои от селскостопански продукти (23 %) и храни (21 %).

Също така се наблюдава висок процент на продуктите от добивната промишленост (18 %), суровините (2,4 %), горивата (11 %), производството (10 %), химичните продукти (5 %), транспортните машини и оборудване (3 %) и продуктите на автомобилната промишленост (11 %).

От своя страна ЕС продава на Латинска Америка високотехнологични продукти и продукти с добавена стойност като машини за селскостопанската промишленост, транспортно оборудване и химични продукти.

Според същия източник износът на Латинска Америка към ЕС в евро през 2009 г. е възлизал на около 75 милиарда евро, от които 65 % суровини (48 140 милиарда евро) и 33 % произведени изделия (24 728 евро).

Това е векът на Латинска Америка

Тази фраза се използва все по-често от много латиноамерикански лидери, без това да се отразява на тяхната текуща политика или перспективите за интеграция. Наблюдава се общ стремеж за превръщане на Латинска Америка в първостепенен регион в световен мащаб, което следва да доведе до обединяване на усилията на производствения сектор и правителствата, за да работят с идеята за интегриране и да поставят региона на очакваното равнище.

Регионът има изключителни предимства в сравнение с останалия свят. По отношение на природните ресурси регионът превъзхожда всеки друг регион в света. Поради това положението с цените на суровините е задоволително за Латинска Америка.

Необходимо е да започнат да се отварят нови пазари, както това се прави в Перу, Колумбия, Бразилия и Чили. Въпреки това цели като повишаването на производителността и въвеждането на антициклични мерки са от първостепенно значение в борбата за поддържане на ритъма на растеж на региона. Необходимо е да се работи и за поддържането и увеличаването на потока на суровините не само за Европейския съюз, но и за други пазари като Азия–Тихия океан и да се стимулира разнообразяването на предлаганите стоки за износ и производствените иновации.

Според Silvia Reyes, директор на отдел за търговска информация към колумбийската служба за насърчаване на износа PROEXPORT, регионът не само е богат на невъзобновяеми ресурси като въглища, петрол и природен газ, но има и висок потенциал за производство на възобновяема енергия от водни източници и биомаса,

които са бъдещето на човечеството, и поради това съществуват всички предпоставки това да бъде златният век на Латинска Америка. Според нея регионът следва да се съсредоточи върху снабдяването на развитите икономики с алтернативни източници на енергия.

От друга страна е необходимо да се работи за превръщането на региона в зона за агропромишлено производство, насочено към структурата на веригата на доставките, предвид съществуващото разнообразие на предлаганите селскостопански продукти и конкурентни цени на работната ръка на световно равнище.

Според Mauricio Ramírez, председател на колумбийското сдружение на малката и средна промишленост (АСОPI), „регионалното развитие до голяма степен се определя от растежа и развитието на индивидуалното предприемачество, доколкото секторът на микро-, малките и средните предприятия би могъл да отбележи по-голям процент на растеж в сравнение с големите многонационални компании.“

Това е една от причините, поради които е необходимо да се засилят процесите на подрегионална интеграция, за да позволят развитието на мащабни икономики в пограничните райони, където се наблюдава значителна търговска активност, посредством създаването на производствени сдружения с приобщаваща политика, основаващи се на солидарност, чиято цел да бъде създаването на продукти с добавена стойност. По този начин може да се постигне ефективна конкуренция на пазари като този на Европейския съюз, където се търсят висококачествени продукти на конкурентни цени.

В случая на латиноамериканските производители селското население е най-застрашено от високите търговски бариери, налагани на нашите продукти от Европейския съюз. Поради това на пленарното заседание на парламентарния форум Евролат от 1 май 2008 г. втората комисия на Евролат представи резолюция, призоваваща за продължаване на усилията за постигане на целите на кръга от преговори от Доха.

По-специално параграф 10 гласи следното: „Настоятелно приканва Европейския съюз и Съединените американски щати да намалят значително своите селскостопански субсидии, по-специално експортните субсидии, които нарушават правилата на международната търговия и са в ущърб на интересите на развиващите се страни“.¹

Гарантирането на справедлива търговия с ЕС и стимулирането на търговските алтернативи за постигане на положение, в което всеки печели, е изключително важно за подобряването на развитието на латиноамериканския регион.

Притокът на суровини към Европа също така означава, че Латинска Америка се е превърнала във важен източник на първични продукти. Това положение обаче може да застраши екологичната устойчивост на региона, ако се стигне до свръхексплоатация на природните ни ресурси. Поради това също така е важно регионът да има обща политика за опазване на горите, водните и минералните ресурси, която да бъде синхронизирана с ЕС с цел опазване на околната среда на Латинска Америка.

¹ Евро-латиноамериканска парламентарна асамблея. Резолюция: Перспективи, предизвикателства и възможности на кръга от преговори от Доха http://www.europarl.europa.eu/intcoop/eurolat/assembly/plenary_sessions/lima_2008_hm/adopted_docs/resolution_trade_committee_es.pdf, онлайн от 10 октомври 2011 г.

Необходимо е да се развиват публично-частните партньорства като източник за възстановяване. Като купувач на суровини от Латинска Америка, Европейският съюз следва да продължи да гарантира политически условия за постигане на конкретни ангажименти за опазването и зачитането на нашите ресурси.

Във връзка с този въпрос двурегионалните политически диалози следва да са насочени към стимулиране на справедлива търговия, която благоприятства развитието на производствения апарат на Латинска Америка и в същото време подпомага подобряването на производителността на Европейския съюз.

Накрая е важно да се има предвид, че Латинска Америка ще продължи да расте, макар и с голяма несигурност по отношение на своето бъдеще и бъдещето на Европа, поради което, въпреки че регионът е богат на петрол, газ, водноелектрическа енергия, метали, водни ресурси и земя за производство на храни, следва да се положат усилия за установяването на план за действие, насочен към превръщането на всички тези природни ресурси в изделия и продукти с добавена стойност.